

V МІЖНАРОДНА АРХЕОЛОГІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

П'ять років тому в Києві було започатковано проведення Міжнародних археологічних конференцій студентів та молодих вчених, що мало на меті відтворення добрих традицій минулих Всесоюзних археологічних конференцій (ВАСК), які відбувалися в Московському університеті. Перша МАКСМВ відбулася у 1993 р. у Київському педагогічному інституті імені М. Драгоманова. Другу було проведено в Київському університеті імені Т. Шевченка у 1994 р. Третя проходила у 1995 році Одеським університетом. Четверта пройшла в університеті Києво-Могилянська академія у 1996 р. 22—24 квітня 1997 р. у Київському університеті імені Т. Шевченка відбулася V Міжнародна археологічна конференція студентів та молодих вчених.

Географія учасників значно розширилася і охоплює вже більшість наукових та навчальних центрів України, Білорусі, Росії, Литви. В останніх двох конференціях активну участь брали делегати з Греції та Югославії.

Загалом, на останній конференції було заслухано 148 доповідей, представлених на шести секціях.

Доповіді секції «Проблеми історіографії та теорії археології» охоплювали три великих тематичних блоки: 1) охорона пам'яток та проблеми їх використання; 2) історія археологічних досліджень; 3) теоретичні проблеми археології. Першій темі присвячені доповіді Башкова А. А. (Брест) «К проблеме сохранения древнего Берестья», Димченко Н. В. (Тирасполь) «О восстановлении и охране Тираспольской крепости (XVIII в.)», Дяченко Т. М. та Сидоренко О. В. (Лубни) «Проблеми охорони пам'яток археології м. Лубен»; Тупик С. В. (Путивль) «Пропозиції по музеєфікації дитинця давньоруського Путивля». Друга тема стала предметом дослідження Вуянко М. (Івано-Франківськ) «Давній Галич в українській історіографії XIX ст.»; Жуковського М. (Нікополь) «Б. Мозолевський — дослідник скіфської давнини»; Ігнат'єва А. Є. (Сімферополь) «История изучения городища Бакла и его окрестностей»; Парація В. (Київ) «Методика дослідження фортифікаційних центрів в програмах та інструкціях кінця XIX — поч. XX ст.»; Рабиновича Р. А. (Санкт-Петербург) «М. Грушевский об улицах и тиверцах»; Томілович Л. (Біла Церква) «Розкопки Є. Руліковським кургану біля села Геленівка в 80-х роках XIX ст.». Третій темі присвячено доповіді Городенко А. П. та Руснак С. Н. (Кишинів) «О консервации этнических единиц в чужеродной среде», Мартиненко Л. В. (Київ) «До проблеми типології давньоруських графіті», Філюка О. В. та Осадчого Р. М. (Київ) «Термінологічна база у дослідженнях рудницької справи».

Доповіді секції «Археологія кам'яного віку» охоплювали три дослідницькі напрями: 1) польові дослідження нових пам'яток: Весельський А. П. (Краматорськ) «Кременевый комплекс местонахождения Веселый I», Кракало І. В. (Кременчуг) «Неолітичне поселення дніпро-донецької культури з Кременчуга»; 2) проблеми типології археологічного матеріалу: Ступак Д. В. (Київ) «Типи свідерських нуклеусів Українського Полісся», Чернявський М. (Мінськ) «Костяные наконечники стрел из торфяниковых стоянок северной Беларуси»; 3) проблема історичних реконструкцій: Демиденко С. А. (Санкт-Петербург) «К вопросу о некоторых мотивах палеолитического орнамента», Михайлова Н. Р. (Київ) «Тотемістичні обряди та їх археологічні прояви в суспільстві мисливців на оленя», Сминтина О. В. (Одеса) «До питання про перехід до мезоліту на терені України».

На секції «Археологія енеоліту-бронзи» дані про нові археологічні пам'ятки відображено в доповідях Гайдай Л. В. та Гребеннікова А. І. (Миколаїв) «Про групу

кам'яних виробів у культовому комплексі поселення «Дикий Сад»; Горбенко М. О. (Донецьк) «Дослідження неординарного зрубного поховання біля с. Безименне»; Куштан Д. П. (Черкаси) «Нові матеріали доби пізньої бронзи Середнього Подніпров'я»; Лазоренко А. В. (Черкаси) «Дослідження поховань північної культури на Черкащині»; Лисенко С. Д. (Фастів) та Куштан Д. П. (Черкаси) «Про виділення пам'яток з керамікою малополовецького типу»; Овчинникова Є. В. (Київ) «Поселення трипольської культури Вильшана на Черкащині»; Редько І. (Донецьк) «Про поселення КБК на Донеччині»; Тесленко Л. О. (Дніпропетровськ) «Ямні поховання з металевими виробами Дніпровського надпоріжжя та Правобережного передstepу»; Циркунова М. (Мінськ) «Металлические изделия бронзового века Беларуси». Дослідженню культових пам'яток та реконструкції релігійної практики присвячено доповіді Горбенко К. В. та Гребеннікова Ю. С. (Миколаїв) «Дослідження нового культового комплексу на поселенні «Дикий Сад»; Сиволап М. П. (Черкаси) «Переривчасті роки ямної культури»; Сохацького М. та Дудара О. (Борщів) «Печера «Вертепа» та інші печерні порожнини Середнього Подністров'я в добу енеоліту».

Тривалі дискусії на секції «Залізний вік та антична археологія» викликали доповіді Бутягіна А. М. (Санкт-Петербург) «Некоторые проблемы изучения архаического Мирмекия»; Онищук Я. І. (Львів) «Нові дані про поширення римських імпорту на Волинсько-Подільському пограниччі»; Дідика В. В. (Харків) «Земля «Ойум» та спали Йордана: спроба локалізації та етнічні атрибуції»; Комара О. В. (Київ) «Сліди пожеж на поселеннях черняхівської культури та проблема «гунського нашествия»; Шейко О. С. (Запоріжжя) «Коноплі у ритуальній практиці скіфів»; Юрочкина В. Ю. (Сімферополь) «К вопросу о населении Крыма позднеантичного времени».

Доповіді на секції «Слов'яно-руської археології» охоплювали не лише традиційно означену тематику слов'яно-руських старожитностей, але й не менш важливу проблему «Слов'яни та їх сусіди». Зокрема, ряд цікавих матеріалів представлено Аксьоновим В. С. (Харків) «Відображення етнокультурних контактів у похованнях вершників салтівської культури»; Аксьонова В. С. та Бабенко Л. І. (Харків) «До вивчення етнокультурних зв'язків населення дніпро-донецького межиріччя у V—VII ст. н. е.» (за матеріалами «антського» поховання біля села Мохнач); Шамрая А. В. та Духіна О. І. (Слов'янськ) «Ювелірні центри на Сіверському Дінці»; Праштало П. (Белград) «Проблем датовання локалітета «Бахан», «Колут»; Віткунаса М. (Вільнюс) «Кярнаве в свете торговых контактов с Востоком и Древней Русью». Результати досліджень ранньосередньовічних пам'яток Криму представлені у доповіді Джанова А. В. (Сімферополь) «Часовня-евкетирий XIII в. в портовой части Сугдеи».

Секція «Пізньюсередньовічної археології» тематично охоплювала проблеми дослідження пізньюсередньовічної української фортифікації (Овчаров М. В. (Чернігів) «Нові дослідження гетьманської столиці у Батурині»; Моця Б. О. (Київ) «Укріплення середньовічного Батурина»; Ревуцький С. В. (Берестечко) «Дослідження козацької переправи на місці битви під Берестечком у 1651 році»; Захар'єв В. А. (Дунаївці) та Рідуш Б. Т. (Чернівці) «Підземелля у Сокольці».

За підсумками конференції найкращими визнано доповіді Мимоход Р. А. (Донецьк) «Об одной группе погребений на поселениях срубной культуры»; Бутягіна А. М. (Санкт-Петербург) «Некоторые проблемы архаического Мирмекия» та Хохлова В. А. (Тирасполь) «Раннеславянское поселение VIII—IX вв. Одая», які рекомендовані до друку в журналі «Археологія».

У керуванні секціями брали активну участь наукові співробітники Інституту археології НАН України к. і. н. Виногородська Л. І., к. і. н. Звіздецький Б. А. та д. і. н. Зубар В. М.; викладачі та співробітники кафедри археології та музеєзнавства Київського університету імені Тараса Шевченка: професор Гладких М. І., доценти Малеев Ю. М. та Омельченко Ю. А., асистенти Ліньова Є. А., Рижов С. М., завідувач учбовим археологічним музеєм Самойленко Л. Г.

Тези доповідей опубліковані у збірнику «V Міжнародна археологічна конференція студентів та молодих вчених» видавничо-поліграфічним центром «Київський університет».

Ф. О. Андрощук